

Załącznik
do uchwały nr 29/2023
Rady Ministrów
z dnia 7 marca 2023 r.

Program wieloletni
pod nazwą „Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie
EXPO 2025 w Osace, Kansai w Japonii, w latach 2023–2026”

1. Diagnoza oraz zgodność Programu z dokumentami strategicznymi

W okresie od dnia 13 kwietnia do dnia 13 października 2025 r. odbędzie się Światowa Wystawa EXPO 2025 w Osace, Kansai w Japonii (dalej: „EXPO 2025 w Osace, Kansai” lub „EXPO 2025”, lub „Wystawa”). Wystawa zostanie zrealizowana pod hasłem przewodnim „Projektowanie przyszłego społeczeństwa dla naszego życia” („Designing Future Society for Our Lives”).

Rada Ministrów w dniu 17 maja 2022 r. zdecydowała o udziale Polski w tej Wystawie, podejmując uchwałę nr 101/2022 w sprawie powołania Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej Światowej Wystawy EXPO 2025 w Osace, Kansai w Japonii. Komisarzem został Pan Grzegorz Piechowiak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii.

O udziale Polski w tej Wystawie zdecydowały następujące przesłanki:

- możliwość zapewnienia szerokiej promocji Polski na arenie międzynarodowej oraz równoległej realizacji zadań z obszaru promocji wizerunkowej, turystycznej, gospodarczej i kulturalnej

Wystawy EXPO należą do największych i najbardziej prestiżowych imprez promocyjnych o globalnym zasięgu, które przyciągają miliony zwiedzających. Tematyka wystaw EXPO w coraz większym stopniu związana jest ze wspólnym poszukiwaniem rozwiązań problemów globalnych naszej cywilizacji.

Każda wystawa EXPO jest okazją dla uczestniczących w niej krajów do zaprezentowania się na arenie międzynarodowej i zrealizowania szeregu działań promocyjnych, mających na celu zwiększenie wśród osób zwiedzających rozpoznawalności danego kraju. Ma to prowadzić w konsekwencji do osiągnięcia konkretnych korzyści, w tym ekonomicznych, przez intensyfikację międzynarodowej

współpracy gospodarczej, przyciąganie kapitałów inwestycyjnych i ruchu turystycznego.

Organizatorzy EXPO 2025 przewidują 175 uczestników, w tym 150 krajów i 25 organizacji międzynarodowych.

Oczekuje się, że podczas EXPO w Osace, Kansai w Japonii odbędzie się ok. 28,2 mln wizyt na terenie Wystawy, w tym 3,5 mln złożonych przez gości zagranicznych.

Główną atrakcją wystaw EXPO są pawilony lub ekspozycje przygotowywane przez uczestników – głównie są to kraje, ale także organizacje pozarządowe oraz korporacje i firmy (komercyjni uczestnicy wystawy). Wystawom zawsze towarzyszy bogaty program kulturalno-rekreacyjny.

- kontynuacja tradycji uczestnictwa Polski w wystawach EXPO

Polska od 1992 r. brała udział we wszystkich wystawach EXPO (z wyjątkiem EXPO w Yeosu w 2012 r.):

- 1992 Sewilla „Spotkanie dwóch światów – era odkryć”,
- 1993 Daejeon „Wyzwanie na nowej drodze rozwoju”,
- 1998 Lizbona „Oceany – dziedzictwo dla przyszłości”,
- 2000 Hanower „Człowiek – Przyroda – Technika”,
- 2005 Aichi „Mądrość natury”,
- 2008 Saragossa „Woda a zrównoważony rozwój”,
- 2010 Szanghaj „Lepsze miasto, lepsze życie”,
- 2015 Mediolan „Wyżywienie planety, energia dla życia”,
- 2017 Astana „Energia przyszłości”,
- 2020 (2021) Dubaj „Łącząc umysły, tworzymy przyszłość”.

Udział w wystawach EXPO był ukierunkowany przede wszystkim na tworzenie pozytywnego wizerunku Polski i umacnianie pozycji kraju na arenie międzynarodowej. Prezentowane były doświadczenia i osiągnięcia Polski w obszarach tematycznych poszczególnych wystaw.

Polskie wystąpienia na EXPO wielokrotnie były nagradzane (srebrna nagroda za najbardziej kreatywną prezentację na EXPO 2010 w Szanghaju, złoty medal za ekspozycję podczas Astana EXPO 2017, pierwsze miejsce w kategorii dużych pawilonów w konkursie World EXPO Awards oraz srebrna nagroda za aranżację

w kategorii wnętrz pawilonów średniej wielkości przyznana przez Międzynarodowe Biuro Wystaw podczas EXPO 2020 Dubaj).

- duża dynamika kontaktów politycznych i gospodarczych z Japonią, która jest ważnym partnerem gospodarczym w regionie

Japonia jest ważnym partnerem gospodarczym w regionie i jednym z kluczowych inwestorów bezpośrednich w Polsce. W ciągu ostatnich lat utrzymuje się duża dynamika kontaktów politycznych i gospodarczych z Japonią. W 2015 r. poziom relacji dwustronnych został podniesiony do rangi tzw. Partnerstwa Strategicznego. Deklaracja wymienia cztery główne filary współpracy: współpracę polityczną i dotyczącą bezpieczeństwa, współpracę ekonomiczną, naukową i technologiczną, promocję kulturalną i kontaktów międzyludzkich oraz współpracę na forach organizacji międzynarodowych.

W maju 2021 r., podczas wizyty w Polsce japońskiego ministra spraw zagranicznych, został podpisany Plan Działań na lata 2021–2025. Wymienia on projekty o charakterze priorytetowym oraz sygnalizuje najważniejsze, z punktu widzenia relacji dwustronnych, działania. Wśród działań sprzyjających dalszemu pogłębieniu i rozszerzaniu dwustronnej współpracy gospodarczej, handlowej i inwestycyjnej wymienione zostało promowanie współpracy na rzecz sukcesu EXPO 2025.

- potencjał inwestycyjny Japonii oraz krajów azjatyckich

Według danych NBP za 2020 r. Japonia była trzecim największym pozaeuropejskim inwestorem w Polsce. Skumulowana wartość zobowiązań z tytułu japońskich BIZ w Polsce wyniosła 1,1 mld USD na koniec 2020 r.

Japońskie inwestycje koncentrują się głównie w branżach: motoryzacyjnej, elektromaszynowej, farmaceutycznej, BPO/SSC, a także spożywczej. Najwięksi japońscy inwestorzy w Polsce to m.in. Toyota, Bridgestone, Takeda, Fujitsu, Hitachi Data System, Mabuchi, Asahi.

W Polsce działa ponad 300 japońskich firm (w tym ok. 100 w branży wytwórczej), które utworzyły do tej pory ok. 40 tys. miejsc pracy. Lokalizacje zakładów produkcyjnych skupiają się w specjalnych strefach ekonomicznych, zwłaszcza województw dolnośląskiego i śląskiego.

Ponadto część inwestycji japońskich w Polsce jest dokonywana za pośrednictwem filii firm japońskich w krajach Europy Zachodniej, co powoduje, że w statystykach odnotowywane są one jako inwestycje z krajów europejskich. Zarówno Japonia, jak i pozostałe kraje azjatyckie są dla Polski partnerami biznesowymi z dużym potencjałem.

- potencjał rozwoju kontaktów turystycznych z tym regionem świata

Udział w EXPO 2025 zapewni dostęp do ogromnych rynków azjatyckich (poza Japonią także Chiny i Korea Południowa). Oprócz gości z tych krajów spodziewane jest również, że na EXPO przyjedzie wiele osób, np. z krajów ASEAN.

Dla turystyki, będącej jednym z podstawowych sektorów gospodarki, pozytywny wizerunek kraju na rynkach zagranicznych przekłada się bezpośrednio na liczbę turystów odwiedzających nasz kraj. Udział w Wystawie ma ogromny potencjał promocyjny i jest szansą na wzmocnienie tego wizerunku i utrwalenie obrazu Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie. Udział w EXPO 2025 stwarza możliwość prezentacji polskiej oferty turystycznej oraz nawiązania współpracy polskich przedsiębiorców sektora turystycznego z partnerami biznesowymi z Japonii oraz innych krajów z tego regionu.

Program jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.

Strategia stanowi kluczowy dokument w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Jest ona aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie lat 2020 i 2030.

Strategia wskazuje m.in. na konieczność wzmocnienia aktywności firm na perspektywicznych rynkach – azjatyckim, afrykańskim i amerykańskim, w tym przez realizację działań promujących Polskę w ramach wydarzeń promocyjnych o dużej skali i kompleksowym charakterze. Projektem strategicznym dla tego kierunku interwencji jest projekt „Wystawy EXPO”.

2. Cel główny Programu i cele szczegółowe

Celem głównym Programu jest zapewnienie udziału Polski w EXPO 2025 w Osace, Kansai.

Cele szczegółowe to:

- przygotowanie wysokiej jakości Pawilonu i ekspozycji wewnętrznej promującej Polskę i jej osiągnięcia w wybranym obszarze tematycznym,
- zrealizowanie atrakcyjnego programu promocyjnego obejmującego w szczególności promocję gospodarczą, ale także promocję turystyki i polskiej kultury.

Polska wybuduje na EXPO 2025 własny, mały pawilon narodowy (przyznana działka A36 o powierzchni 1116,97 m² zlokalizowana w obszarze tematycznym „Saving Lives”).

Planowane jest, że tematyka polskiej ekspozycji będzie zawierać się w ramach subtematów „Saving Lives” oraz „Empowering Lives”. Temat ekspozycji będzie rozwijany przez wątki pozwalające na szeroką prezentację zarówno technologii polskich firm odpowiadających na istotne dla całego świata problemy (w tym wybrane zagadnienia Agendy ONZ dotyczące Zrównoważonego Rozwoju 2030), jak i najbardziej perspektywicznych branż polskiej gospodarki oraz polskiej kultury i sztuki.

Pawilon Polski będzie miejscem spotkania tradycji i wartości, na jakich zbudowane jest społeczeństwo, oraz technologii i zawansowania społecznego w jej stosowaniu. Główny temat Wystawy stanie się punktem wyjścia do stworzenia współczesnego obrazu jutrzejszej przestrzeni życia, która odpowiadać będzie na pytanie zadane przez organizatorów – „What is the happy way of life?”. Odpowiedź na to pytanie zostanie przedstawiona jako koncepcja współtworzenia przez różne społeczności, narodowości, kraje wspólnego mianownika scalającego ludzkie dążenia do szczęśliwego i bezpiecznego życia. Układ Pawilonu Polski, jak i jego ścieżka zwiedzania, nakreśli nowe horyzonty w pojmowaniu podstawowych dla człowieka wartości opartych o technologię oraz jej miejsce i wagę w budowaniu przyszłości. Ważnym elementem polskiej ekspozycji będzie komponent gospodarczy, którego elementy odzwierciedlające powyższe założenia zostaną zaprezentowane w formie forum dialogu gospodarczego i społecznego.

Zakres tematyczny i programowy udziału Polski w Wystawie został przedstawiony w „Koncepcji programowej udziału Polski w EXPO 2025 w Osace, Kansai” opracowanej pod przewodnictwem Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej.

Polska obecność na EXPO 2025 powinna przełożyć się na długofalowe, wielopłaszczyznowe

korzyści w postaci m.in.:

- intensyfikacji stosunków gospodarczych i kulturalnych między Polską a Japonią i krajami azjatyckimi,
- zwiększenia napływu inwestycji zagranicznych do Polski,
- rozwoju turystyki z Japonii i państw azjatyckich do Polski.

3. Priorytety oraz kierunki interwencji

Priorytetami obecności na EXPO 2025 będzie promocja Polski, w tym w zakresie gospodarczym (promocja Marki Polskiej Gospodarki oraz wsparcie ekspansji polskich przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych). Dodatkowymi i uzupełniającymi wątkami programowymi będą promocja polskiej kultury i atrakcyjności turystycznej.

Realizacja Programu obejmie trzy główne fazy realizacji przedsięwzięcia:

- fazę przygotowań – od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 12 kwietnia 2025 r.,
- fazę realizacji – od dnia otwarcia Wystawy w dniu 13 kwietnia 2025 r. do dnia jej zamknięcia w dniu 13 października 2025 r.,
- fazę likwidacji ekspozycji i zamknięcia projektu – od dnia 14 października 2025 r. do dnia 13 kwietnia 2026 r.

Realizatorem Programu będzie Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A., zwana dalej „PAIH”.

W 2022 r., w ramach środków własnych PAIH, zostały pokryte koszty wstępnej fazy projektowej związanej z prowadzeniem prac koncepcyjnych, których wynikiem było wypracowanie koncepcji programowej dla udziału Polski w EXPO 2025. Kluczowym zadaniem w 2022 r. było ogłoszenie 4 listopada konkursu na opracowanie koncepcji architektonicznej Pawilonu Polski wraz z ekspozycją wewnętrzną, scenariuszem zwiedzania i planem zagospodarowania terenu przyległego.

Przewiduje się, że umowa z wykonawcą Pawilonu Polski zostanie zawarta w 2023 r. (proponowana formuła: „zaprojektuj, wybuduj, rozbierz”), a koszty tej umowy w latach 2023–2026 zostaną sfinansowane w ramach Programu. W latach 2023–2025 będą realizowane prace budowlano-montażowe, które powinny zakończyć się do lutego 2025 r. (zgodnie z wymogami Organizatorów).

W dniu 13 kwietnia 2025 r. nastąpi uroczyste otwarcie Pawilonu Polski, który stanie się

najważniejszym miejscem realizacji działań promocyjnych kontynuowanych do zakończenia Wystawy, które nastąpi w dniu 13 października 2025 r.

Do 13 kwietnia 2026 r. nastąpi demontaż Pawilonu wraz z jego ekspozycją.

Udziałowi Polski w EXPO 2025 będzie towarzyszył program promocyjny, w tym program gospodarczy skierowany do przedsiębiorców. Zakłada się, że polscy przedsiębiorcy i polskie branże będą promowane podczas wydarzeń organizowanych w Pawilonie Polski oraz wydarzeń targowych odbywających się w Japonii.

Prowadzone będą działania informacyjno-komunikacyjne oraz na bieżąco będzie aktualizowana strona internetowa www.expo.gov.pl.

4. Plan finansowy

Łączne nakłady z budżetu państwa na realizację Programu w latach 2023-2026 wyniosą **165 740 tys. zł** i będą przeznaczone na następujące zadania:

- przygotowanie Pawilonu wraz z ekspozycją wewnętrzną i terenem przyległym (zaprojektowanie, budowa, nadzory: autorski i inwestorski, wyposażenie, obsługa, utrzymanie i rozbiórka Pawilonu) – ok. 91 680 tys. zł,
- działania promocyjne, w tym promocja gospodarcza (fora, seminaria, wydarzenia promocyjne, działania programowe, udział gości) – ok. 39 000 tys. zł,
- działania komunikacyjne – ok. 8 820 tys. zł,
- zarządzanie projektem (wynagrodzenia, koszty operacyjne i administracyjne) – ok. 18 400 tys. zł,
- rezerwa na wydatki nieprzewidziane dotyczące zadania „przygotowanie Pawilonu wraz z ekspozycją wewnętrzną i terenem przyległym” (5%) – ok. 7 840 tys. zł.

Szacunki zostały wykonane w oparciu o dotychczasowe doświadczenia ze zrealizowanych przez PAIH analogicznych projektów oraz oficjalnych dokumentów organizatora EXPO 2025, w tym Registration Dossier oraz Master Plan Wystawy. Kwota zakłada rezerwę finansową w wysokości 5% na nieprzewidziane wydatki związane z inflacją i innymi czynnikami niezależnymi, a mogącymi mieć wpływ na wysokość kosztów.

Wydatki planowane na realizację Programu w poszczególnych latach przedstawiają się następująco:

Rok/ Rodzaj wydatku	2023	2024	2025	2026	Koszty łącznie (zł)
Przygotowanie Pawilonu wraz z ekspozycją wewnętrzną i terenem przyległym oraz jego rozbiórka	13 400 000	37 200 000	34 580 000	6 500 000	91 680 000
Działania promocyjne, w tym promocja gospodarcza	2 000 000	7 000 000	30 000 000	0	39 000 000
Działania komunikacyjne	1 520 000	2 600 000	3 700 000	1 000 000	8 820 000
Zarządzenie projektem	3 160 000	6 350 000	7 850 000	1 040 000	18 400 000
Rezerwa na wydatki nieprzewidziane (ok. 5%)	1 000 000	2 600 000	3 800 000	440 000	7 840 000
Koszty łącznie (zł)	21 080 000	55 750 000	79 930 000	8 980 000	165 740 000

5. Podstawowe założenia systemu realizacji i monitorowania

Zarządzanie i koordynację realizacji zadań Programu będzie prowadzić Ministerstwo Rozwoju i Technologii (ministerstwo obsługujące ministra właściwego do spraw gospodarki).

Realizatorem Programu będzie PAIH, która co roku będzie otrzymywała środki z budżetu ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie zawieranych z ministrem umów na realizację wszystkich zaplanowanych zadań.

Realizacja zadań Programu będzie monitorowana na bieżąco w oparciu o informacje PAIH oraz stałą współpracę przedstawicieli ministra właściwego do spraw gospodarki z przedstawicielami PAIH. Natomiast wydatkowanie środków Programu będzie monitorowane w cyklach rocznych na podstawie sprawozdań z realizacji umów przygotowywanych przez PAIH. Sprawozdania roczne (składające się z części merytorycznej i finansowej) będą prezentowały wszystkie działania zrealizowane w danym roku oraz wysokość wydatkowanych na nie środków.

Minister właściwy do spraw gospodarki będzie przedkładał Radzie Ministrów do wiadomości roczne sprawozdania z realizacji Programu w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie.

Podstawowym wskaźnikiem realizacji celów Programu będzie liczba odwiedzin w Pawilonie Polski do ogółu odwiedzin na EXPO 2025. Zakłada się, że 10% zwiedzających EXPO 2025 odwiedzi Pawilon Polski.

Ponadto planowane jest zlecenie przeprowadzenia ewaluacji projektu pod kątem skuteczności podejmowanych działań w wymiarze wizerunkowym i gospodarczym.

Harmonogram realizacji Programu¹⁾:

- I kwartał 2023–2026 – podpisywanie corocznych umów z PAIH zapewniających finansowanie w danym roku,
- I kwartał 2024–2027 – ocena realizacji Programu za rok poprzedni,
- IV kwartał 2025 r. – podsumowanie udziału Polski w EXPO 2025,
- II kwartał 2026 r. – ewaluacja projektu,
- II kwartał 2027 r. – rozliczenie Programu.

¹⁾ Harmonogram projektu uczestnictwa Polski w EXPO 2025 został przedstawiony w „*Koncepcji programowej udziału Polski w EXPO 2025 w Osace, Kansai*”.